

Paikan henki

Kylämaiseman kulttuurinen ulottuvuus

Kylämaisemat kuntoon!
Saaarijärvi 23.10.2009

Heli Rintahaka, Kulttuuriteemaryhmä / opetusministeriö

Miten paikallisuus, paikan henki, koetaan ?

- Paikka on ihmisille merkityksellinen. Ihmisillä ja paikalla on yhteys.
- Kun paikalla on henki, se on elävä.
- Ihminen tulee osaksi paikkaa kun hän tutustuu sen käytäntöihin ja oppii ymmärtämään sitä – paikkaan tulee samaistua.

katso lisää: semioottinen maantiede

Paikan hengen tunteminen

- ihmisten, rakennusten, historian vuoden aikojen rytmin, ympäristön ja luonnon kanssa samalle aaltopituudelle pääseminen
- kun ihmisiin ja paikkaan tutustuu löytyy siitä polkuja luontoon ja historiaan
- kohteesta tulee paikka kun se eletään ja koetaan ja siihen liitetään henkilökohtaisia merkityksiä vrt. vanhojen paikan nimien syntyminen

Paikallisuuden luominen

- Omaleimainen kulttuuriympäristö on keino erottua. (vrt. kainuulainen pihapiiri – pohjalainen pihapiiri)
- Paikan nimet kertovat sen historiasta
- Miten kylä on rakentunut sellaiseksi kuin se on?
- Tarinat menneisyydestä, tarinat eilisestä
- Missä on nuorille tärkeät paikat ennen ja nyt

Ravioskorpi (Sysmä)

- Hämeen taidetoimikunnan kummikylä 2008

©Hämeen taidetoimikunta

Kalkkinen (Asikkala)

Hämeen taidetoimikunnan
kummikylä 2006

©Hämeen taidetoimikunta

- Kylän yhteiset bussipysäkit
- maitolaiturit luovat kylän ilmettä

Ympäristö- ja yhteisötaide

- Yhteisötaide korostaa yhdessä tekemisen merkitystä.
 - Taiteilijan roolia ei korosteta perinteisessä mielessä.
 - Yhteisötaide on kokemusten, tunteiden, mielipiteiden ja ajatusten vaihtoa.
 - Ympäristötaide on rakennettuun kulttuuriympäristöön tai luonnonympäristöön tehtyä taidetta
- *Ympäristötaide ja yhteisötaide voivat olla lisä kylän ympäristön hoitoon ja keino vahvistaa yhteisöllisyyttä sekä keino saada uusia toimijoita mukaan toimintaan*

Nivan niityt

- Nivan niityt -projektin alkutapahtuma oli Pyhäselän Nivan kylällä kesän 2002 heinäkuun viimeisenä päivänä toteutettu yhteisötaidtempaus.
- Nelisenkymmentä ihmistä, joiden joukossa oli niin kyläläisiä kuin ammattitaiteilijoita ja kuvataideopiskelijoitakin, kunnosti maisemaa, niitti heinää ja teki niitetystä heinästä tilataideteoksia.
=>Honkavaaran perinnepihalle nousi heinäammutti
- Heinätaidtempaus kuvattiin ja dokumentoitiin.

<http://joyx.joensuu.fi/helio/pitkospuut/niityt.htm>

<http://joyx.joensuu.fi/helio/pitkospuut/mammutti.htm>

Nivan niityt

Heinämammutti

Yhteisötaitetapahtuma kesä 2002

Pyhäselkä, Honkavaaran perinnepiha

työryhmä: kuvataiteilija Anne Pehkonen, kuvataideopiskelijat, paikalliset ihmiset

<http://melkinen.net/pages/muut-teokset.php>

Jämsä, Siltojen välissä ympäristötaiteen näyttely

(<http://www.environmentalart.net/joki09/nayttely.htm>)

"Mykkä" Jenni Tieaho, Lohja

"Vahingoittunut jokinostokurjenpolvi"

Tuija Lindfors, Vantaa

Kankaanpää, maalaispitäjästä kulttuurikaupungiksi

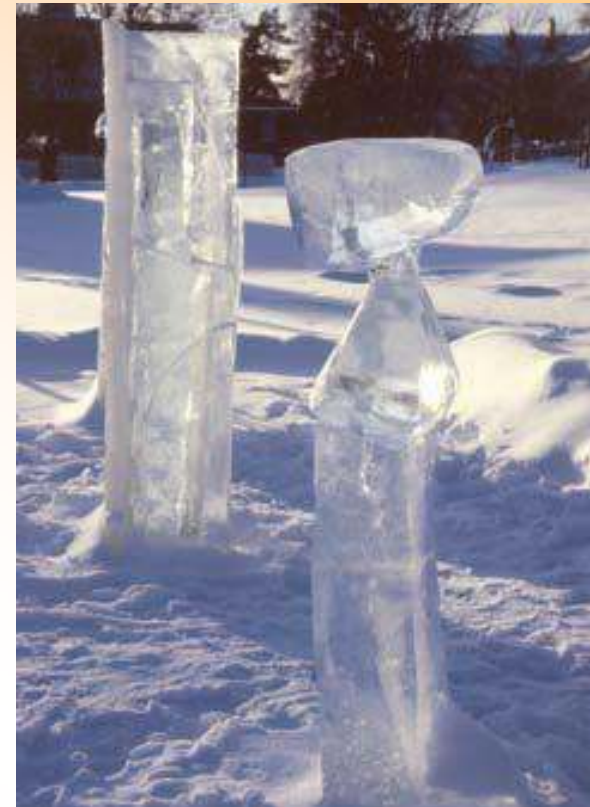
- Kulttuurinen pääoma kasvattaa kaupunkia
- Fyysisen ympäristön ja ympäristötaiteen merkitys imagotekijänä
- Kankaanpää on kannustava esimerkki siitä, että jokin kulttuurinen teema voi nousta pikkukaupunkia niin voimakkaasti leimaavaksi ominaisuudeksi kuin mihin taide-elämä ja kaupunkimiljöö ovat Kankaanpäässä pystyneet.

Kartta: Pori- Kankaanpää Taidetien teosten sijainnista.
(Teos: Maija Anttila, Taidekehän tarina)

Antti Pedrozon teos *Valtaistuim* Pohjanmaantien varrella Kankaanpään keskustassa – kansan suussa *Kaken tuoli*.
(Maija Anttila)

Jääveistoksia Taidekoulun edustalla
(Maija Anttila)

Pekka Paikkarin *Uuniveistos* syntyi *Hehku-*
näyttelyyn kankaanpääläisten muurarien
talkootyönä.
(Maija Anttila)

Pertti Mäkisen ja Reijo Paavilaisen teos
Kehä valtateiden 8 ja 23 liittymässä
Noormarkussa.
(Maija Anttila)

Hiljainen kansa, Suomussalmi

Taiteilija Reijo Kela
© <http://www.kuutamokeikat.fi>

Älä unohda:

- ITE-taiteilijoita
- musiikkia
- puutarhataidetta
- kansalaisopistoja
- kirjastoja
- tanssia
- käden taitoja
- ...

*Kulttuuri tekee
yhteisöllisyydestä mukavaa !*

Yhteystiedot:

Heli Rintahaka

Kulttuuriteemaryhmä

Maaseutupolitiikan yhteistyöryhmä

Opetusministeriö

Kupo/kehy

PL 29 (Meritullinkatu 10, Helsinki)

00023 VALTIONEUVOSTO

Puh. 09 160 77043

Gsm. 0400 598 386

heli.rintahaka@minedu.fi

<http://www.maaseutupolitiikka.fi/kulttuuri>

<http://www.minedu.fi>